

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JU ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNE DJECE I OMLADINE PAZARIĆ

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2218-7/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	NADLEŽNI POSLOVI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U FBiH.....	12
5.1	INDIVIDUALNI PLAN USLUGA I PLANIRANJE USMJERENO NA OSOBU.....	12
5.2	SREDSTVA PRINUDE.....	13
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	13
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	14
7.1	BILANS USPJEHA	14
7.1.1	Prihodi	14
7.1.2	Rashodi.....	16
7.1.2.1	Poslovni rashodi	16
7.1.3	Finansijski rezultat	19
7.2	BILANS STANJA.....	19
7.2.1	Stalna sredstva.....	19
7.2.2	Tekuća sredstva	21
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	21
7.2.2.1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22
7.2.2.2	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja ..	22
7.2.3	Kapital.....	23
7.2.4	Obaveze.....	23
7.2.4.1	Dugoročne obaveze	23
7.2.4.2	Kratkoročne obaveze	24
7.2.5	Popis sredstava i obaveza	24
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	25
7.4	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	26
8.	JAVNE NABAVKE	26
9.	SUDSKI SPOROVI	28
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	29
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	30
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	31
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	33
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)	34

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (u daljem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Obaveze iz prethodnog perioda po osnovu nenamjenski utrošenih kapitalnih transfera primljenih iz Budžeta FBiH nisu iskazane u bilansu stanja, zbog čega su obaveze potcijenjene, a neraspoređena dobit precijenjena za 360.522 KM (tačka 7.2.4.2 Izveštaja);**
- 2. Nije vršena procjena umanjena vrijednosti stalnih sredstva, niti nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa zahtjevima Odjeljka 27 – Umanjenje vrijednosti imovine MSFI za MPS. Posljedica toga je da se knjigovodstvena vrijednost stalne imovine u iznosu od 7.232.577 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (tačka 7.2.1 Izveštaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih

procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Zavoda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Zavod ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Zavoda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Zavod prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno

rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nije izvršena sistematizacija i zaposlen adekvatan broj stručnih kadrova, potreban da bi se obezbijedili minimalni standardi za obavljanje djelatnosti, što nije u skladu sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH (tačka 4. Izvještaja);
2. Za provedene javne nabavke putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 254.496 KM tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu s propisanim modelom standardne tenderske dokumentacije, iz razloga što nisu traženi propisani uslovi za kvalifikaciju. Izvršeno je dijeljenje postupka javne nabavke prehrambenih proizvoda procijenjene vrijednosti od 75.000 KM. Prilikom nabavke lijekova vrijednost u ponudi bila je značajno veća od procijenjene, a pokrenuti postupak javne nabavke nije poništen s obzirom na to da sredstva nisu bila osigurana. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja);
3. Nije obavljen popis investicija u toku u vrijednosti od 171.604 KM i bioloških sredstava u vrijednosti od 5.700 KM, iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama. Prilikom popisa stalnih sredstava nije izvršeno poređenje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, na osnovu kojeg bi se utvrdile razlike između njih, te izvršilo usklađivanje. Na popisnim listama zaliha lijekova nisu unesene promjene koje su nastale između dana popisa i 31. 12. 2020. godine. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.5 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizirati radna mjesta na način da se obezbijede minimalni standardi za obavljanje djelatnosti, propisani Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH.	Tačka 4
2.	Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima utvrditi vrijednost koeficijenata po stepenu složenosti rada za svako pojedinačno radno mjesto, s ciljem osiguranja jednake plaće za rad jednake vrijednosti, u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.	Tačka 4
3.	Sačiniti plan obuke zaposlenih, višegodišnje finansijske planove, mapu poslovnih procesa, uspostaviti politiku upravljanja rizicima, te sistem kontrole ulaznih i izlaznih dokumenata, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	Tačka 4
4.	Donijeti plan integriteta i plan djelovanja protiv korupcije.	Tačka 4
5.	Sačiniti planove usmjerene na osobu za sve korisnike usluga Zavoda, a izvještaje o realizaciji individualnog plana usluga dostavljati nadležnim centrima za socijalni rad.	Tačka 5.1
6.	Donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja, rokovi sačinjavanja finansijskog plana, te procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.	Tačka 6
7.	Poduzeti mjere kako bi se donijela strategija razvoja Zavoda, te vršilo praćenje njene realizacije, u skladu sa Pravilima Zavoda.	Tačka 6
8.	Izveštaj o radu Zavoda sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o realizovanim aktivnostima koje su utvrđene planom rada Zavoda i dostavljati ga osnivaču, u skladu sa Pravilima Zavoda.	Tačka 6
9.	Usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati u visini i na način propisan Odlukom Upravnog odbora, u skladu sa Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.	Tačka 7.1.1
10.	Vršiti nadzor i kontrolu kvaliteta hrane i utroška namirnica, kao i provjeru primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom, shodno Jelovniku i Pravilniku o ishrani korisnika u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić.	Tačka 7.1.2.1
11.	Za rukovodioce radnih jedinica i šefove službi, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka utvrditi posebne uslove i koeficijente složenosti rada.	Tačka 7.1.2.1
12.	Donijeti akt o stimulaciji i destimulaciji zaposlenika, u skladu s odredbom Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima, te obračun stimulacija vršiti prema donesenom aktu.	Tačka 7.1.2.1
13.	Internim aktima jasno utvrditi način sticanja prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla, a za svakog zaposlenika donijeti pojedinačna rješenja kojima se odobrava i utvrđuje naknada troškova prevoza na posao i s posla.	Tačka 7.1.2.1
14.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive	Tačka 7.2.1

	vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa odjeljkom 27 – Umanjenje vrijednosti imovine MSFI za MSP.	
15.	Uspostaviti pomoćnu evidenciju stalnih sredstava na način da daje jasne pokazatelje o broju i vrijednosti nekretnina, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	Tačka 7.2.1
16.	Okončati aktivnosti na osiguranju dokumentacije o vlasništvu i posjedu stalnih sredstava koja su evidentirana u Glavnoj knjizi i iskazana u finansijskim izvještajima.	Tačka 7.2.1
17.	Pravilnikom o prijemu i korištenju sredstava donacija pravnih i fizičkih lica jasno definisati način utvrđivanja cijene koštanja doniranih sredstava.	Tačka 7.2.2.1
18.	Kupoprodaju kurbanskog mesa vršiti na transparentniji način u dijelu omogućavanja svim ponuđačima da blagovremeno dostave svoje ponude.	Tačka 7.2.2.1
19.	Poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja.	Tačka 7.2.2.2
20.	Pravilima Zavoda utvrditi način pokrivanja viška rashoda nad prihodima, u skladu sa Zakonom o ustanovama.	Tačka 7.2.3
21.	Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje nastalih obaveza po osnovu rezultata provođenja kontrole namjenskog utroška sredstava, s ciljem realnog iskazivanja obaveza, a samim tim i neraspoređene dobiti Zavoda.	Tačka 7.2.4.2
22.	Godišnji popis imovine vršiti sveobuhvatno i na adekvatan način, s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja, te usklađivanja sa knjigovodstvenim, shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	Tačka 7.2.5
23.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.	Tačka 7.3
24.	Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte u dijelu upisa osnovnih podataka o Zavodu, jasne naznake koje standarde Zavod primjenjuje, kao i podataka propisanih Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama	Tačka 7.4
25.	Plan javnih nabavki sačiniti na način da se detaljno planira svaka konkretna nabavka i vrsta postupka, u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, a postupke pokretati na vrijeme, kako bi se nabavke vršile uz prethodno zaključen ugovor.	Tačka 8
26.	Tendersku dokumentaciju u postupcima javnih nabavki putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda sačinjavati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	Tačka 8
27.	Odabir postupka javne nabavke vršiti prema vrijednosnim razredima utvrđenim članom 14. Zakona o javnim nabavkama, a procijenjenu vrijednost nabavke utvrđivati na osnovu tržišne vrijednosti, u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama.	Tačka 8
28.	Vršiti procjene budućih ishoda pokrenutih sudskih sporova, te po tom osnovu vršiti i rezervisanja, u skladu sa zahtjevom odjeljka 21 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva MSFI za MSP, s ciljem realnog iskazivanja rashoda, obaveza i finansijskog rezultata.	Tačka 9

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Finansijski plan JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić za 2020. godinu;
 - Zakon o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH;
 - Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;
 - Zakon o ustanovama;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je javna ustanova u vlasništvu Federacije BiH i ima svojstvo pravnog lica. Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine preuzeo je prava i obaveze osnivača nad ovim Zavodom. Ovaj Zakon predstavlja osnivački akt na osnovu kojeg je izvršen upis Zavoda u sudski registar. U Rješenju o izmjenama podataka Općinskog suda u Sarajevu kao osnivač upisana je Federacija BiH.

U skladu sa Zakonom, djelatnost Zavoda je socijalno i zdravstveno zbrinjavanje, obrazovanje i osposobljavanje za život i rad prema preostalim sposobnostima i sklonostima i provođenje radne aktivnosti djece i omladine do 25. godine života sa invaliditetom – sa smetnjama u psihičkom razvoju umjerenog, težeg i teškog stepena, kao i lica sa kombinovanim smetnjama. Do popune kapaciteta u Zavodu može se osigurati zbrinjavanje i lica starijih od 25 godina života sa invaliditetom – sa smetnjama u psihičkom razvoju umjerenog, težeg i teškog stepena, lica sa kombinovanim smetnjama, kao i lica kod kojih je završeno liječenje u zdravstvenim ustanovama. Također, u skladu sa Zakonom, Zavod se bavi privrednom i drugim djelatnostima (proizvodnja hrane na farmi, proizvodnja i prodaja proizvoda u vlastitim radionicama). Ove djelatnosti Zavoda utvrđene su i Pravilnima Zavoda.

Zakonom i Pravilima Zavoda utvrđeno je da nadzor nad stručnim radom i nad zakonitošću rada Zavoda vrše Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, svako u okviru svoje nadležnosti.

Organi upravljanja, rukovođenja i kontrole poslovanja su Upravni odbor, direktor i Nadzorni odbor.

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene Zakonom i Pravilnima Zavoda i ima pet članova. U skladu sa Pravilnima Zavoda, mandat Upravnog odbora je četiri godine. Posljednjim rješenjem o imenovanju od 25. 8. 2020. godine za predsjednicu je imenovana Božana Bilandžija, dok su za članice i članove imenovani Elvis Bekan, Muamer Kulelija, Sulejman Haljevac i Anela Čović. U toku 2020. godine federalni ministar rada i socijalne politike nekoliko puta je donosio rješenja o razrješenju i privremenom imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora.

Odlukom Upravnog odbora od 6. 12. 2019. godine za vršiteljicu dužnosti direktorice Zavoda imenovana je Mevlida Bandić, uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH, koja je ove poslove obavljala tokom 2020. godine. U januaru 2021. godine za direktora Zavoda imenovan je Samir Suljagić.

Nadzorni odbor obavlja poslove utvrđene Pravilima Zavoda i ima tri člana. U skladu s Pravilnima Zavoda, mandat Nadzornog odbora je četiri godine. Posljednjim rješenjem o imenovanju od 25. 8. 2020. godine za predsjednika je imenovan Amer Kapo, dok su za članice imenovane Erna Dželilović i Pamela Kapetanović-Goluža. U toku 2020. godine federalni ministar rada i socijalne politike nekoliko puta je donosio rješenja o razrješenju i privremenom imenovanju predsjednika i članova Nadzornog odbora.

Unutrašnja organizacija i način rada uređeni su Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka. Pravilnikom su sistematizovana 183 radna mjesta, a na 31. 12. 2020. godine Zavod je imao 148 zaposlenika.

Sjedište Zavoda je u Pazariću, u Ulici Resnik bb, općina Hadžići.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 31/08 i 27/12

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do jula 2021. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Zavoda, s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 28 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu sa važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ propisana je obaveza uspostavljanja sistema internih kontrola.

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u Zavodu. Rukovodstvo je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Zavoda, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Zavod je donio određeni broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni. Pravila Zavoda su osnovni opći akt Zavoda kojim su uređeni status, djelatnost, unutrašnja organizacija, prijem i otpust korisnika, nadzor nad radom, opšti akti i način donošenja i dr. Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenima politikama donesen je 2010. godine, a nisu vršene njegove izmjene i dopune u skladu sa izmjenama međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje.

U skladu sa članom 12. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, Upravni odbor imenuje direktora Zavoda, uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH. U skladu sa Pravilima Zavoda, konkurs za izbor direktora provodi konkursna komisija koju imenuje Upravni odbor. Ukoliko direktor nije imenovan, Upravni odbor će, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti direktora iz reda stručnih radnika zaposlenih u Zavodu. Vršilac dužnosti može rukovoditi Zavodom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci od dana njegovog imenovanja. Upravni odbor je 2019. godine imenovao Mevlidu Bandić za vršiteljicu dužnosti direktora, do imenovanja direktora na osnovu konkursa, a najduže šest mjeseci od dana njenog imenovanja.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

Upravni odbor je tek u julu 2020. godine pokrenuo proceduru javnog konkursa za izbor i imenovanje direktora Zavoda. Komisija za provođenje javnog oglasa za izbor i imenovanje direktora Zavoda je Izvještaj o radu sa prijedlogom za imenovanje direktora dostavila Upravnom odboru 26. 10. 2020. godine. Upravni odbor je 18. 1. 2021. godine donio odluku o imenovanju Samira Suljagića za direktora Zavoda. Primopredaja dužnosti izvršena je 25. 1. 2021. godine o čemu je sačinjen zapisnik.

Zavod je donio Pravilnik o kućnom redu i radnom vremenu kojim su utvrđene smjernice, pravila i uputstva za zaposlene u Zavodu kako bi svoje ponašanje prilagodili radnom okruženju, u skladu sa moralnim i profesionalnim normama i opće prihvaćenim vrijednostima u socijalnom radu. Ovaj Pravilnik potrebno je dopuniti u onim dijelovima koji su propisani članom 15. Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH (upoznavanje sa kućnim redom i drugim propisima, smještaj, odijevanje, način i uslovi zadovoljavanja vjerskih potreba, dopisivanje, vrsta i količina prehrambenih i dr. artikala koje mogu primiti, način korištenja neprekidnog odmora i odlazak porodici, održavanje reda i discipline, način organizovanja kulturno prosvjetnog, zabavnog i sportskog života, slobodne aktivnosti). Ovim Pravilnikom, a niti nekim drugim internim aktom, nije definisano ko vrši nadzor nad primjenom ovog Pravilnika.

Nije donesen plan obuke zaposlenika, niti se vodi evidencija obuke iz okvira poslova koje obavljaju zaposlenici, u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Napominjemo da je i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, u okviru zapisnika o provođenju stručnog nadzora u Zavodu iz decembra 2019. godine, navelo da je potrebno obezbijediti plansku edukaciju zaposlenika koji su u direktnom radu sa korisnicima. Ne vrši se ni redovno ocjenjivanje zaposlenika u okviru kojeg bi se vršila i ocjena izvršavanja povjerenih radnih zadataka, samim tim nije bilo ni korektivnih aktivnosti za loš učinak.

Strategija razvoja i višegodišnji finansijski plan nisu doneseni. Godišnji plan i program rada za 2020. godinu je donesen, ali sistem izvještavanja i upozoravanja o realizaciji ciljeva utvrđenih godišnjim planom rada nije uspostavljen. Također, nisu utvrđene odgovornosti zaposlenika za aktivnosti utvrđene Godišnjim planom rada.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka uređena je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta sa opisom poslova, posebnim uslovima potrebnim za obavljanje poslova na radnom mjestu i broj izvršilaca. Pravilnikom su sistematizovani sljedeći odjeli: Kabinet direktora, Služba pravnih i personalnih poslova, Služba računovodstvenih i finansijskih poslova, Služba opštetehničkih poslova, Radna jedinica njege i zdravstvene zaštite, Služba zdravstveno-medicinske njege, Radna jedinica osposobljavanja. Pravilnikom je sistematizovano 183 radna mjesta. Na 31. 12. 2020. godine bilo je popunjeno 148 radnih mjesta. Komisija za nadzor nad stručnim radom i pružanje stručne pomoći ustanovama socijalne zaštite je krajem 2019. godine dala preporuku Zavodu da je što prije potrebno izvršiti prijem potrebnog broja defektologa, logopeda i psihologa, te do daljnjeg obustaviti prijem svih drugih profila kadra koji nisu nužno potrebni za poboljšanje stručnog rada. **Iako je Komisija dala ovu preporuku, Zavod je u toku 2020. godine raspisao javni konkurs i primio domaćicu u vešeraju, pomoćnog kuhara i stručnog saradnika za finansije, planiranje i analizu. Jedan psiholog je primljen na određeno vrijeme, defektolozi nisu primljeni jer nije zaprimljena nijedna prijava, dok za logopede javni konkurs nije ni raspisan.**

Također, provedenom revizijom konstatovali smo odstupanja sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, kao i sistematizovanih radnih mjesta, u odnosu na Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH.⁵

Primjera radi, navodimo da bi, u skladu sa Pravilnikom o standardima, Zavod trebao imati jednog defektologa na 30 korisnika, kao i jednog logopeda i jednog psihologa na 70 korisnika. Iako je u Zavodu na 31. 12. 2020. godine bilo 339 korisnika, sistematizirana su mjesta četiri defektologa, jednog logopeda i dva psihologa. Od navedenih sistematizovanih radnih mjesta popunjena su mjesta dva defektologa i dva psihologa.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 15/13

Također, značajno manji broj je sistematizovanih radnih mjesta fizioterapeuta u odnosu na broj propisan Pravilnikom. **Imajući u vidu navedeno, konstatujemo da Zavod nije uskladio sistematizaciju radnih mjesta s odredbama Pravilnika o standardima, odnosno da nisu obezbijeđeni minimalni standardi za obavljanje djelatnosti.**

Uvidom u interne akte Zavoda utvrđeno je kako Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Zavodu i Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima nisu usklađeni u dijelu utvrđenih koeficijenata po stepenu složenosti rada. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka nije konkretno utvrđena vrijednost koeficijenta za svako pojedinačno radno mjesto, nego je definiran raspon koeficijenata, odnosno ostavljena je mogućnost da za ista i slična radna mjesta po sistematizaciji zaposlenici imaju različite koeficijente, a samim tim i plaće. Uvidom u platne liste za pojedina radna mjesta (moler, kućni majstor stolar i kućni majstor elektromehaničar) utvrđeni su različiti koeficijenti, kao i plaća za ista radna mjesta. **Navedeno nije u skladu sa članom 77. Zakona o radu i članom 83. Pravilnika o radu Zavoda, gdje je navedeno da se za jednak rad jednake vrijednosti isplaćuje jednaka plaća. Pored toga, utvrđeno je i kako je za pojedina radna mjesta koeficijent složenosti rada veći u odnosu na propisani u Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka.**

Zavod je u martu 2021. godine, u skladu sa članom 14. Pravilnika, donio Odluku o utvrđivanju smještajnog kapaciteta Zavoda, kojom je utvrđeno da se kapacitet ograničava na 348 korisnika. Odlukom je utvrđeno i da se, u slučaju neophodne potrebe zbrinjavanja korisnika, smještajni kapacitet može maksimalno povećati do 5%.

Nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, u skladu s članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. S obzirom na to da se strateško planiranje ne vrši, nisu definisane ni odgovornosti organizacionih jedinica, kao ni ovlaštenja i odgovornosti zaposlenika u realizaciji dugoročnih ciljeva. Direktor Zavoda nije zaposlenicima delegirao zadatke vezane za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Misija i vizija Zavoda nije utvrđena. Također, nisu utvrđeni programi u finansijskom planu sa njihovim ciljevima.

Nije donesen interni akt o upravljanju rizicima, nije izvršena procjena rizika u ključnim segmentima poslovanja, niti su poduzimane potrebne radnje u svrhu smanjenja rizika. Nije uspostavljen registar rizika u skladu sa Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u Federaciji BiH.⁶

Zavod nije sačinio mapu poslovnih procesa. Članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH utvrđeno je da knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolisana sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti i ovjerena od ovlaštenih lica u pravnom licu. Pored navedenog, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrđeno je da ulazni i izlazni dokumenti, prije predaje na knjigovodstvenu obradu, moraju prethodno biti predmetom kontrole ovlaštenih zaposlenika Zavoda. Stručni saradnik za finansije, planirane i analizu je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka zadužen da vrši kontrolu svih knjigovodstvenih isprava. Nije nam prezentovana dokumentacija kojom bi potvrdili da su se suštinske i formalne kontrole obavljale.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu je sačinjen. U okviru ovog izvještaja utvrđene su mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama. Međutim, smatramo da utvrđene mjere nisu dovoljne da bi se sistem finansijskog upravljanja i kontrole unaprijedio.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 65/18

Imajući u vidu da Zavod nije donio plan obuke zaposlenih, višegodišnje finansijske planove, da sistematizacija i popunjenost radnih mjesta nisu u skladu sa važećim propisima, da nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu, da nije uspostavljena politika upravljanja rizicima, da nije sačinjena mapa poslovnih procesa, te da nisu uspostavljene kontrolne aktivnosti ulaznih i izlaznih dokumenata, konstatujemo da sistem internih kontrola nije uspostavljen prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članova od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, te Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Napominjemo da neadekvatno dizajniran i implementiran sistem finansijskog upravljanja i kontrole može uticati na usklađenost poslovanja, kao i na istinit i fer prikaz finansijskih izvještaja.

Preporuke:

- *Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizirati radna mjesta na način da se obezbijede minimalni standardi za obavljanje djelatnosti, propisani Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH;*
- *Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima utvrditi vrijednost koeficijenata po stepenu složenosti rada za svako pojedinačno radno mjesto, s ciljem osiguranja jednake plaće za rad jednake vrijednosti, u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu;*
- *sačiniti plan obuke zaposlenih, višegodišnje finansijske planove, mapu poslovnih procesa, uspostaviti politiku upravljanja rizicima, te sistem kontrole ulaznih i izlaznih dokumenata, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Interna revizija

Obaveza i kriteriji za uspostavljanje interne revizije u javnom sektoru u FBiH propisani su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.⁸ S obzirom na to da Zavod ne ispunjava utvrđene kriterije, funkcija interne revizije nije uspostavljena, a u skladu sa Pravilnikom obavlja je jedinica za internu reviziju iz resorno povezanog ministarstva. Jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike nije obavljala internu reviziju u Zavodu u 2020. godini.

Prevenција korupcije

Akcionim planom za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2016–2019. Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da su pravna lica u kojima federalni organi uprave i upravne organizacije imaju nadležnosti po osnovu zakonskih i vlasničkih prava obavezna izraditi plan djelovanja protiv korupcije i plan integriteta. Iako su Strategija za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za njenu provedbu istekli, Zavod nije izvršio aktivnosti predviđene ovim aktima.

Preporuka:

- *donijeti plan integriteta i plan djelovanja protiv korupcije.*

5. NADLEŽNI POSLOVI UTVRĐENI PRAVILNIKOM O STANDARDIMA ZA RAD I PRUŽANJE USLUGA U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U FBIH

5.1 INDIVIDUALNI PLAN USLUGA I PLANIRANJE USMJERENO NA OSOBU

U skladu sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, za svakog korisnika se sačinjava individualni plan usluga koji sadrži: cilj koji se želi postići uslugom, očekivani rezultat, konkretne aktivnosti koje će se poduzeti, vremenski okvir u kojem će se realizovati i odgovorna lica za realizaciju individualnog plana. Također, sačinjava se i plan usmjeren na osobu koji sadrži: plan za budućnost, profil na jednoj stranici, plan za postizanje željenih ciljeva i evidenciju o osobnosti korisnika.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

Revizijom smo konstatovali da je Zavod na 31. 12. 2020. godine imao sačinjenih 40 individualnih planova stručnog tretmana korisnika, dok je broj korisnika iznosio 339. U 2021. godini sačinjeni su individualni planovi za sve korisnike koji se nalaze na smještaju u Zavodu. Također, Zavod nije sačinio planove usmjerene na osobu. Prema pisanom obrazloženju, razlog za nepostojanje ovih planova je nedostatak stručnog kadra koji bi ih sačinio. Članom 28. Pravilnika utvrđeno je da se vrše i ponovni pregledi individualnih planova jednom u šest mjeseci za djecu i mlade, te jednom u 12 mjeseci za odrasle i starije korisnike, kao i da se izvještaji o realizaciji ovih planova dostavljaju voditelju postupka ako je korisnik došao putem centra za socijalni rad.

Shodno navedenom, konstatujemo da je Zavod u 2020. godini pružao usluge korisnicima bez utvrđenih individualnih planova usluga, kao i planova usmjerenih na osobu, što nije u skladu s članovima 26, 27. i 28. Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH.

Preporuka:

- **sačiniti planove usmjerene na osobu za sve korisnike usluga Zavoda, a izvještaje o realizaciji individualnog plana usluga dostavljati nadležnim centrima za socijalni rad.**

5.2 SREDSTVA PRINUDE

Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH utvrđeno je da se restriktivni postupci i mjere prema korisniku koji svojim ponašanjem dovodi u opasnost sebe, druge korisnike, osoblje, posjetioce ili imovinu, primjenjuju isključivo na osnovu planiranih, nadgledanih i vremenski ograničenih intervencija. Za ograničavanje kretanja, izolaciju ili kontrolu ponašanja korisnika Zavod je obavezan propisati proceduru, odrediti odgovorno lice za odobravanje restriktivnih mjera i postupaka i voditi evidenciju o njihovoj primjeni. U februaru 2020. godine Zavod je donio Pravilnik o fizičkom sputavanju korisnika. Ovim aktom utvrđeno je da odluku o primjeni fizičkog sputavanja donosi psihijatar-neuropsihijatar, te nalaže njenu primjenu. U slučajevima izuzetne hitnosti, kada nije moguće čekati da odluku donese neuropsihijatar, moguće je da je donese i doktor medicine ili medicinska sestra/tehničar koji su dužni o tome odmah obavijestiti neuropsihijatra koji će odlučiti o njenoj daljoj primjeni.

Revizijom je konstatovano da se u skladu sa Pravilnikom vodi posebna knjiga – protokol fiksacije korisnika, kao i da se vode evidencioni listovi o fizičkom sputavanju. Evidencioni listovi sadrže podatke o osobi koja je donijela odluku o preduzetoj mjeri, obavještenju odgovorne osobe, potpis odgovorne osobe, razlozima preduzimanja mjera, nadzor nad provedbom i ostali podaci.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor je 20. 2. 2020. godine donio Finansijski plan za 2020. godinu. Finansijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 5.535.500 KM i rashodi u iznosu od 5.526.700 KM, odnosno ostvarenje viška prihoda nad rashodima u iznosu od 8.800 KM.

Zavod nije donio internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za donošenje finansijskog plana, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi iskazani su u tabeli:

R. br.	Pozicija	Plan za 2020. godinu	Izvršenje za 2020. godinu	Izvršenje u 2019. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	5.535.500	5.446.762	5.351.675	98
II	Rashodi	5.526.700	6.316.691	5.333.857	114
III (I-II)	Dobit (gubitak)	8.800	(869.292)	17.818	-

U 2020. godini prihodi su ostvareni za 88.738 KM manje u odnosu na Finansijski plan, rashodi su realizovani u iznosu većem za 789.991 KM, dok planirana dobit nije ostvarena. Shodno navedenom, ostvaren je gubitak u iznosu od 869.292 KM.

Upravni odbor utvrđuje strategiju razvoja Zavoda, plan rada i razvoja i godišnji program rada, u skladu sa članom 42. Pravila Zavoda. Zavod nije donio strategiju razvoja. Donesen je Plan i program rada Zavoda za 2020. godinu, koji je Upravni odbor usvojio Odlukom 27. 3. 2020. godine. Članom 71. Pravila Zavoda, utvrđeno je da ukoliko se plan i program rada i strategija razvoja Zavoda ne ostvaruje, Upravni odbor je dužan da analizira uzroke i preduzima mjere radi njihove realizacije. Prezentiran je Izvještaj o radu Zavoda za 2020. godinu bez datuma i broja, zbog čega nije moguće utvrditi kada je sačinjen. Također, ovaj Izvještaj nije sačinjen na način da pokazuje obim izvršenih/neizvršenih aktivnosti predviđenih planom i programom rada Zavoda.

Pravilima Zavoda utvrđeno je da je Upravni odbor obavezan osnivaču najmanje jednom godišnje podnositi izvještaj o poslovanju Zavoda. Zavod je 14. 4. 2021. godine dostavio Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike izvještaj o radu sa izvještajem o finansijskom poslovanju za 2020. godinu. Nije dostavljen dokaz da je ovaj izvještaj dostavljen osnivaču (Vladi FBiH) u skladu sa Pravilima Zavoda.

Shodno navedenom, konstatujemo da nije donesena strategija razvoja Zavoda, što nije u skladu sa članom 42. Pravila Zavoda. Također, izvještaj o radu nije sačinjen na način da daje podatke o obimu izvršenih aktivnosti predviđenih godišnjim planom i programom rada Zavoda. Pored toga, izvještaj o radu Zavoda nije dostavljen osnivaču, u skladu sa Pravilima Zavoda.

Preporuke:

- *donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja, rokovi sačinjavanja finansijskog plana, te procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;*
- *poduzeti mjere kako bi se donijela strategija razvoja Zavoda, te vršilo praćenje njene realizacije, u skladu sa Pravilima Zavoda;*
- *izvještaj o radu Zavoda sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o realizovanim aktivnostima koje su utvrđene planom rada Zavoda i dostavljati ga osnivaču, u skladu sa Pravilima Zavoda.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu Zavod je sačinio i dostavio nadležnim organima u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Upravni odbor je, u skladu sa članom 42. Pravila Zavoda, usvojio godišnje finansijske izvještaje 18. 3. 2021. godine.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2020. godinu, iskazani su prihodi u ukupnom iznosu od 5.446.762 KM. Struktura ostvarenih prihoda iskazana je u tabeli:

Opis	Finansijski plan za 2020. godinu	Izvršenje Finansijskog plana u 2020. godini	Izvršenje finansijskog plana u 2019. godini	Indeks 3/2*100
1	2	3		4
PRIHODI	5.535.500	5.446.762	5.352.860	98
1. Poslovni prihodi	5.497.000	5.442.825	5.347.440	99
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	4.900.000	4.817.583	4.845.067	98
1.2. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe	30.000	8.889	8.621	29
1.3. Ostali poslovni prihodi	567.000	616.353	493.752	109
2. Finansijski prihodi	38.500	1.189	5.420	3
3. Ostali prihodi i dobiti	-	2.688	-	-
4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti	-	60	-	-

U skladu s Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, prihodi se priznaju kada postoji vjerovatnoća priliva ekonomskih koristi i kada se te koristi mogu pouzdano izmjeriti. Prihod se vrednuje po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se uzima u obzir iznos svakog diskonta i rabata, kao i za iznos svih drugih popusta koji su odobreni kupcu. Zavod prihode priznaje i vrednuje u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Poslovni prihodi ostvareni su u visini od 5.442.825 KM predstavljaju 99,93% ukupno ostvarenih prihoda, a odnose se na prihode od prodaje učinaka i prihode od aktiviranja robe. Najznačajniji prihodi od prodaje učinaka odnose se na prihode od prodaje usluga na domaćem tržištu (4.308.150 KM) i ostale prihode od prodaje usluga (503.291 KM).

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu ostvareni su na osnovu izvršenih ugovora za usluge smještaja. Prihodi od zdravstvene zaštite korisnicima evidentirani su na ostalim prihodima od prodaje usluga. Za vršenje ovih usluga zaključeni su ugovori sa pravnim i fizičkim licima, kojima su utvrđena međusobna prava i obaveze korisnika i Zavoda koji pruža usluge smještaja, ishrane i liječenja.

Članom 11. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH utvrđeno je da se cijene smještaja u zavodima određuju za obavljanje usluga smještaja, ishrane, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja i vaspitanja korisnika. Prema istom članu Zakona, cijenu smještaja u zavodima utvrđuje Upravni odbor Zavoda, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Upravni odbor je odlukama iz 2013. godine utvrdio cijene usluga smještaja, zbrinjavanja i održavanja korisnika usluga u iznosu od 35,00 KM po danu i cijene usluga primarne zdravstvene zaštite korisnicima-osiguranicima koji su smješteni u Zavodu u iznosu od 6,40 KM po danu. Ministarstvo je dalo saglasnost na utvrđenu dnevnu cijenu smještaja korisnika.

Prihodi od usluga smještaja ostvareni su u iznosu od 4.308.150 KM. Ovi prihodi ostvareni su na osnovu zaključenih ugovora o uslovima smještaja i održavanja lica u Zavodu sa centrima za socijalni rad u FBiH, centrima za socijalni rad RS, centrom za socijalni rad Brčko Distrikta BiH i sa fizičkim licima koji su se obavezali da će lično snositi ove troškove. Ugovorena cijena smještaja iznosila je 35,00 KM po danu za svakog korisnika, u skladu sa Odlukom Upravnog odbora. Ugovoreni rok plaćanja je 10 dana od dana nastanka DPO-a naznačenog na fakturi koju je ispostavio Zavod.

Prihodi od usluga zdravstvene zaštite ostvareni su u iznosu od 411.577 KM. Ostvaruju se na osnovu potpisanih sporazuma i ugovora o osiguranju primarne zdravstvene zaštite i lijekova sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja (koji snose troškove primarne zdravstvene zaštite korisnicima) za korisnike-osiguranih lica smještenih u Zavodu. Za pružene zdravstvene usluge Zavod mjesečno ispostavlja fakture kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, na osnovu broja korisnika sa područja kantona. Uvidom u zaključene ugovore i sporazume sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, konstatovali smo da nisu ugovorene jedinstvene cijene za usluge zdravstvene zaštite. Naime, iako je Upravni odbor Odlukom iz 2013. godine utvrdio da je cijena zdravstvene zaštite po korisniku 6,40 KM, po danu, u skladu sa članom 11. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, ugovarane su cijene u rasponu od 6,08 KM do 7,07 KM po danu. Ugovore i sporazume o uslugama zdravstvene zaštite u ime Zavoda potpisivao je direktor, a nisu nam prezentirana odobrenja i saglasnosti Upravnog odbora Zavoda o promjeni cijene zdravstvene zaštite po korisniku. Upravni odbor je tek 31. 12. 2020. godine donio Odluku o prihvatanju različitih cijena usluga primarne zdravstvene zaštite korisnicima koji se nalaze na smještaju u JU Zavod Pazarić, odnosno osiguranicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Zenica, Tuzla i Goražde za 2020. godinu.

Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite u Zavodu nije se vršilo u skladu s Odlukom Upravnog odbora i članom 11. Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.

Preporuka:

- ***usluge zdravstvene zaštite za korisnike Zavoda ugovarati u visini i na način propisan Odlukom Upravnog odbora, u skladu sa Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH.***

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 6.313.473 KM kako slijedi: KM

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019
RASHODI	6.313.473	5.340.417
Poslovni rashodi	6.131.296	5.339.189
Materijalni troškovi	962.265	928.184
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.065.883	3.940.745
Troškovi proizvodnih usluga	41.867	38.587
Amortizacija	189.167	194.486
Troškovi rezervisanja	607.989	0
Nematerijalni troškovi	264.125	237.187
Finansijski rashod	780	881
Ostali rashodi i gubici	181.397	347

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 962.265 KM. U najvećoj mjeri odnose se na: utrošene lijekove i sanitetski materijal (164.003 KM), namirnice za hranu (359.852 KM), sirovine i materijal u pomoćnim djelatnostima (101.600 KM), utrošenu električnu energiju (92.331 KM), mazut i pelet za loženje, odnosno grijanje (131.059 KM) i troškove sitnog inventara, ambalaže i auto guma (77.850 KM).

Troškovi lijekova i sanitetskog materijala iskazani su u iznosu 164.003 KM, a odnose se na utrošena higijenska i dezinfekciona sredstva, zaštitne maske, rukavice, vizire te lijekove koje su liječnici ordinirali u liječenju korisnika Zavoda.

Troškovi sirovina i materijala u pomoćnim djelatnostima iskazani su u iznosu 101.600 KM i odnose se na utroške kancelarijskog materijala, sredstva za čišćenje, sredstava za sitne popravke i održavanja te ostali potrošni materijal.

Troškovi namirnica za hranu iskazani su u iznosu 359.852 KM, a odnose se na utrošeni materijal i sirovine za rad kuhinje i pripremu obroka korisnicima. U decembru 2019. godine direktor Zavoda je imenovao komisiju za izradu Jelovnika i Normativa za izradu jelovnika za korisnike Zavoda. Komisija je početkom februara 2020. godine sačinila Normativ i Jelovnik. U januaru 2020. godine Upravni odbor Zavoda donio je Pravilnik o ishrani korisnika u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić (u daljem tekstu: Pravilnik o ishrani). Pravilnikom o ishrani uređeni su organizacija ishrane, edukacija o pravilnoj ishrani, rad kuhinje, te nadzor i njegovo provođenje. Ishrana se, u skladu sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u FBiH, sastavlja po unaprijed utvrđenom jelovniku na sedmičnoj i mjesečnoj bazi. Dnevna ishrana raspoređena je u tri glavna obroka: doručak, ručak i večera.

Utrošak sirovina evidentira se na troškovima primjenom metode prosječne ponderisane cijene na osnovu sedmičnih trebovanja sirovina iz skladišta. Zavod je uspostavio normative utroška za svaki obrok pojedinačno kojim su utvrđeni vrsta i količina namirnica potrebna za pripremanje jela prema propisanom receptu. U skladu sa Jelovnikom, utvrđeno je da će komisija za jelovnik vršiti nadzor i kontrolu kvaliteta hrane i utroška namirnica. U skladu sa Pravilnikom o ishrani, direktor Zavoda dužan je provjeriti primjenu normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je komisija vršila nadzor i kontrolu kvalitete hrane i utroška namirnica, niti da je direktor vršio provjeru primjene normativa za ishranu i njihovu usklađenost s jelovnikom u skladu sa Pravilnikom o ishrani. Također, nije nam prezentiran akt kojim je utvrđena cijena koštanja po obroku, što onemogućava vršenje analiza utrošenih sredstava u odnosu na broj korisnika.

S obzirom na navedeno, konstatujemo kako se nije vršio nadzor i kontrola kvaliteta hrane i utroška namirnica, kao ni provjera primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom, shodno Jelovniku i Pravilniku o ishrani.

Preporuka:

- **vršiti nadzor i kontrolu kvaliteta hrane i utroška namirnica, kao i provjeru primjene normativa za ishranu i usklađenost sa jelovnikom, shodno Jelovniku i Pravilniku o ishrani korisnika u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić.**

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su kako slijedi:	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.065.883
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	3.369.012
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	596.882
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	99.989

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 4.065.883 KM. Prema Pravilniku o radu osnovna mjesečna plaća svakog zaposlenika obračunava se množenjem broja mjesečnih radnih sati, vrijednosti boda i koeficijenta složenosti rada. Vrijednost boda donosi direktor posebnom odlukom. Od januara do marta vrijednost boda za obračun plaće iznosio je 280, a od aprila do kraja godine 290. Najviša neto plaća isplaćena u 2020. godini iznosila je 2.820 KM, najniža 753 KM, dok je prosječna neto isplaćena plaća iznosila 1.114 KM.

Plaća direktora utvrđena je Odlukom o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite⁹, kojom je utvrđeno kako se mjesečna neto plaća direktora utvrđuje u rasponu od dvije do tri prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Upravni odbor je na osnovu prethodne Odluke u 2019. godini donio Odluku kojim je utvrđena plaća direktora Zavoda u iznosu od tri prosječne plaće u FBiH prema zadnjem statističkom pokazatelju a koja se primjenjivala za obračun i isplatu plaće direktora u 2020. godini.

Pravilnikom o sistematizaciji za radna mjesta šefa Službe i rukovodioca Radne jedinice nisu na adekvatan način utvrđeni posebni uslovi za radno mjesto i koeficijenti složenosti rada. Za rukovodeća radna mjesta izvršena je opća sistematizacija i utvrđeni opći uslovi, bez posebnih uslova rada poput stručne spreme, radnog iskustva, poznavanja jezika, rada na računalu i sl.

Zaposlenicima su u toku 2020. godine, prema prezentiranim podacima, isplaćene stimulacije u ukupnom iznosu od 31.953 KM. Stimulacije su isplaćene u skladu sa članom 14. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima kojim je definisana isplata stimulacije (i destimulacije) na osnovnu mjesečnu plaću do 20% za profesionalno obavljen posao, kvalitetu rada i po osnovu drugih objektivnih okolnosti (povećan obim posla, rad u otežanim uslovima i sl.). Navedenim članom propisano je kako se povećanje ili smanjenje plaće utvrđuje rješenjem direktora sa odgovarajućim obrazloženjem, a može se utvrditi i na samom evidencionom listu za obračun plaće. Pored navedenog istim članom je propisano kako će se navedeni član 14. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima primjenjivati do donošenja pravilnika o stimulaciji i destimulaciji, a do okončanja revizije navedeni pravilnik nije donesen.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je kako su se stimulacije u najvećem dijelu vršile putem evidencionog lista za obračun plaće u visini do 10% na osnovnu plaću zaposlenika. U mjesecu julu je bilo najviše isplaćenih stimulacija i nagrađivanja zaposlenih zbog većeg obima poslova u vrijeme Kurban-bajrama. Direktorica je donijela Odluku o stimulaciji i nagrađivanju radnika, pozivajući se na član 14. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima, koji su u vrijeme Kurban-bajrama obavljali poslove u komisijama za prijem, sjećanje, sortiranje, pakovanje, lagerovanje i distribuciju kurbanskog

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/19

mesa, vođenja evidencija, izdavanja darovnica i zahvalnica i na ostalim poslovima (u daljem tekstu: Odluka o stimulaciji i nagrađivanju). Stimulativna nagrada, u skladu sa Odlukom o stimulaciji i nagrađivanju, obračunavala se i isplaćivala u iznosu od 3 KM do 8 KM po satu rada, ovisno o vrsti poslova i da li je radnik radio za vrijeme redovnog rada odnosno u dane sedmičnog odmora. Ukupan iznos isplaćenih naknada po ovom osnovu (za 62 radnika) isplaćen je u iznosu od 4.559 KM. **Obračun i isplata stimulacije po osnovu Odluke o stimulaciji i nagrađivanju nije se vršila u skladu s članom 14. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima Zavoda.**

Naknada za ishranu u toku rada iskazana je u iznosu od 296.846 KM, a isplaćuje se na osnovu člana 25. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima Zavoda u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem statističkom pokazatelju Federalnog zavoda za statistiku.

Naknada za troškove prevoza na posao i s posla iskazana je u iznosu 116.643 KM, a isplaćuje se na osnovu člana 24. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima Zavoda. Pravo na prijevoz ostvaruju zaposlenici čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje jedan kilometar u visini mjesečne autobusne karte registriranog javnog kantonalnog prevoznika. **Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je kako se ne donose pojedinačna rješenja za zaposlenike kojima se odobrava i utvrđuje naknada troškova prevoza na posao i s posla, niti je prezentirana dokumentacija i procedura kojom se jasno utvrđuje način sticanja prava i iznos pripadajuće naknade za prevoz.**

Naknada za godišnji odmor (regres) iskazana je u iznosu od 71.638 KM ali nije isplaćena do okončanja revizije. Odlukom o isplati regresa za 2020. godinu, koju je u februaru 2021. godine donio direktor, utvrđena je visina naknade u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca u iznosu od 481 KM za svakog radnika koji je stekao pravo na navedenu naknadu.

Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora iskazani su i isplaćeni u iznosu od 71.646 KM. Odlukom o visini plaća direktora i novčanih naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite, utvrđena je mjesečna novčana naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima ustanova socijalne zaštite u visini od 60% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za članove i 80% za predsjednike odbora.

Preporuke:

- **za rukovodioce radnih jedinica i šefove službi, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka utvrditi posebne uslove i koeficijente složenosti rada;**
- **donijeti akt o stimulaciji i destimulaciji zaposlenika, u skladu s odredbom Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima, te obračun stimulacija vršiti prema donesenom aktu;**
- **internim aktima jasno utvrditi način sticanja prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla, a za svakog zaposlenika donijeti pojedinačna rješenja kojima se odobrava i utvrđuje naknada troškova prevoza na posao i s posla.**

Troškovi rezervisanja

Na poziciji troškova rezervisanja evidentirano je 607.990 KM. Evidentirani iznos odnosi se na rezervisanja po osnovu donesenog rješenja kantonalnog poreznog ureda Sarajevo o dodatno utvrđenim poreznim obavezama iz oktobra 2020. godine. Dodatno utvrđene porezne obaveze nastale su po osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora za period od 2014. do 2019. godine. Na doneseno rješenje Zavod je uložio žalbu, po kojoj do okončanja revizije nije riješeno.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 264.125 KM a u najvećoj mjeri se odnose na troškove neproizvodnih usluga (155.335 KM), troškova poreza, naknada, taksi i državnih dadžbina (26.701 KM), troškove poštanskih i telefonskih usluga (25.401 KM), ostalih nematerijalnih troškova (23.725 KM), troškova premija osiguranja (20.784 KM) i ostalih troškova.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 155.335 KM i odnose se na troškove fizičke i tehničke zaštite ljudi i imovine (69.940 KM), troškove zdravstvenih usluga (35.411 KM), komunalnih usluga (28.787 KM), advokatskih usluga (14.176 KM) i troškova revizijskih usluga (7.020 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

U 2020. godini iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 869.929 KM. Ostvareni gubitak najvećim dijelom je rezultat neplaniranih troškova rezervisanja, neplaniranih nastalih rashoda po osnovu otpisa potraživanja, te neplaniranih troškova poštanskih i telefonskih usluga. Napominjemo da Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH kao i Pravilima Zavoda nije utvrđeno ko snosi razliku ostvarenog viška rashoda nad prihodima.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima stalna sredstva iskazana su u iznosu 7.232.577 KM. Struktura stalnih sredstva prikazana je u tabeli:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA	7.232.577	7.360.799
Nematerijalna sredstva	1.018	9.000
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.225.859	7.351.600
Biloška sredstva	5.700	0
Dugoročna razgraničenja	204	199

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, stalna sredstva iskazuju se po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, stalna sredstva iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja.

Zavod vodi pomoćnu knjigu stalnih sredstava, ali nisu prezentirani podaci o ukupnom broju nekretnina sa kojim raspolaže. Iz pomoćne evidencije stalnih sredstva nije moguće utvrditi tačan broj nekretnina Zavoda, jer je nadogradnja, rekonstrukcija i adaptacija vođena kao posebna stavka, kao novo sredstvo, a nije knjiženo na povećanje vrijednosti već postojećih zgrada i objekata za smještaj korisnika. **Ovakav način vođenja pomoćne knjige stalnih sredstava nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je propisano da se imovina u pomoćnim evidencijama iskazuju u količinama i novčanim iznosima.**

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su u iznosu 1.018 KM (nabavna vrijednost 80.384 KM, ispravka vrijednosti 79.366 KM), a odnose se na instalirani program za vođenje knjigovodstva i njegove komponente.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava (nabavne vrijednosti 9.833.668 KM i ispravke vrijednosti 2.607.809 KM) i iskazane su u iznosu 7.225.859 KM, a u najvećem dijelu čine ih: zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema, kancelarijski namještaj, transportna sredstva i materijalna sredstva u pripremi.

Stalno sredstvo - zemljište iskazano u vrijednosti 613.359 KM odnosi se na zemljište u krugu Upravne zgrade i objekata koji služe za smještaj korisnika, kao i njive koje se obrađuju, livade, voćnjaci, dvorišta i građevinsko zemljište. Prema prezentiranoj dokumentaciji zemljište je u vlasništvu Zavoda.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti 6.113.146 KM (nabavne vrijednosti 7.549.159 KM i ispravke vrijednosti 1.436.013 KM), a čine ih: upravni objekti (upravna zgrada, centar za osposobljavanje, kotlovnica, građevine Resnik i Zovik, kuće Ramići i osam paviljona za smještaj korisnika Zavoda), proizvodni i prateći objekti (grijanje Ramići, rashladna komora), skladišta, silosi,

sušionice, hladnjače i sl. (kontejneri, magacin, stolarska radionica, sušionica mesa, hladnjača), putevi, mostovi, garaže, dvorišta, parking, staze i sl. (dvorište Ramići, park za igru, parkinzi), objekti vodovoda, kanalizacije i pročišćivači otpadnih voda (separator, septičke jame), ostali građevinski objekti (farma koka, garaže, plastenik, plinska stanica, spremnik za ugalj i smeće, vešeraj, kapija).

Postrojenja i oprema iskazani su iznosu 191.832 KM (nabavne vrijednosti 533.679 KM i ispravke vrijednosti 341.847 KM), a čine ih: postrojenja i oprema za proizvodnju (mašine za pranje i sušenje veša, mašine za pranje suđa, štednjaci, mašina za rezanje), postrojenja i oprema-donacija (invalidska kolica, kreveti, ormari, kuhinjski elementi, mašine, ormari, ormarići, stolovi, stolice, namještaj, tv aparati), uredska oprema (softver baza podataka korisnika), elektronski računari-PC (računari, laptopi, procesori, monitori), elektronski štampači, aparati za kopiranje, telefonska i telefax oprema, oprema za grijanje, ventilaciju i klima uređaji (cisterna za benzin, konvektori, peći na čvrsto grijanje, klima uređaji, isušivači vlage), oprema za protupožarnu i protivprovalnu zaštitu (hidrantski ormari, vatrogasni aparati), postrojenja i oprema za zaštitu (video nadzor, vatrodojava), ostala postrojenja i oprema.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u vrijednosti 82.972 KM (nabavne vrijednosti 633.337 KM i ispravke vrijednosti 550.364 KM), a čine ih specijalni alati, univerzalni i ostali alati, mjerni i kontrolni instrumenti, pogonski i skladišni namještaj, namještaj u trgovini, ugostiteljstvu i dr. uslužnim djelatnostima, kancelarijski namještaj, ostali krupni inventar za opremanje i uređivanje, ostalo.

Transportna sredstva iskazana su vrijednosti 52.945 KM (nabavne vrijednosti 332.530 KM i ispravke vrijednosti 279.585 KM), a čine ih transportna sredstva u cestovnom prometu (putnički automobili i dostavna vozila) i ostala transportna sredstva (teretna vozila, hodalice, trenažeri, viljuškar, paletar).

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u vrijednosti 164.584 KM i odnose se na investicije u toku- građevinski objekti (112.218 KM) i investicije u toku-paviljoni (52.366 KM).

Biološka sredstva iskazana su u vrijednosti 5.700 KM, a odnose se na osnovno stado (koke nosilje).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrijednost sredstva. Stopa amortizacije na građevinske objekte iznosi 1%, za računarsku opremu 20% i za ostalu opremu 10%.

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava nije vršena na datum bilansa. Zavod nije vršio procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa zahtjevima Odjeljka 27 – Umanjenje vrijednosti imovine MSFI za MPS. U skladu s navedenim, knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme može se značajno razlikovati od iskazane. Nismo bili u mogućnosti procijeniti efekte na finansijske izvještaje. Također, pomoćna evidencija stalnih sredstava nije se vodila u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je propisano da se imovina u pomoćnim evidencijama iskazuje u količinama i novčanim iznosima.

Preporuke:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa odjeljkom 27 – Umanjenje vrijednosti imovine MSFI za MSP;*
- *uspostaviti pomoćnu evidenciju stalnih sredstava na način da daje jasne pokazatelje o broju i vrijednosti nekretnina, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Vlasništvo nad nekretninama

U toku revizije prezentirani su zemljišnoknjižni izvadci u kojima je za najveći dio nekretnina iskazano pravo raspolaganja. Prezentiranu dokumentaciju o vlasništvu nad nekretninama nije bilo moguće povezati sa pomoćnom evidencijom stalnih sredstava, iz razloga što pomoćna knjiga nije vođena na način da daje jasne pokazatelje o broju i vrijednosti nekretnina, te na način da je iz pomoćne evidencije moguće utvrditi o kojim nekretninama se radi. Pored navedenog, za dio uknjižene imovine Zavoda (odjeljenje Ramići 1) nije prezentiran zemljišnoknjižni izvadak, kojim se dokazuje vlasništvo nad objektima. Prema pisanom obrazloženju, u toku je izrada ovog dokumenta.

Imajući u vidu da nisu prezentirani podaci o ukupnom broju nekretnina, njihovoj vrijednosti i vlasništvu nad nekretninama koje su evidentirane u poslovnim knjigama Zavoda, nismo mogli potvrditi iskazanu knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava Zavoda. Pored toga, dio imovine Zavoda nije knjigovodstveno evidentiran u Glavnoj knjizi Zavoda na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Preporuka:

- **okončati aktivnosti na osiguranju dokumentacije o vlasništvu i posjedu stalnih sredstava koja su evidentirana u Glavnoj knjizi i iskazana u finansijskim izvještajima.**

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima tekuća sredstva iskazana su u iznosu od 1.758.422 KM. Struktura tekućih sredstva prikazana je u tabeli:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
TEKUĆA SREDSTVA	1.758.422	2.229.749
Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	223.207	388.193
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	317.934	486.492
Potraživanja od kupaca	1.147.889	1.149.460
Druga kratkoročna potraživanja	62.757	102.774
Aktivna vremenska razgraničenja	6.635	102.830

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 223.207 KM, a sastoje se od: sirovina i materijala (134.150 KM), rezervnih dijelova (7.304 KM), te alata i sitnog inventara (81.752 KM).

Zavod vodi materijalno i finansijsko knjigovodstvo zaliha. Zalihe materijala, sitnog inventara i rezervnih dijelova evidentiraju se po nabavnim cijenama.

Zavod je donio Pravilnik o prijemu i korištenju sredstava donacija pravnih i fizičkih lica. Ovim aktom definisano je da se za prijem robnih donacija formira komisija od tri člana. Zadatak komisija je da utvrdi tačne količine donirane robe prebrojavanjem i sačine zapisnik sa podacima o prijemu, nazivu donatora, te vrsti i količini robe. Primljene donacije se evidentiraju, procjenjuje se njihova vrijednost i knjiži se kao prihod od donacija ili odloženi prihod u zavisnosti od vrste donirane robe. Nije definisano na osnovu čega i kako se utvrđuje cijena doniranim sredstvima.

Donacije se zaprimaju tokom cijele godine, ali najintenzivniji prijem donacija odvija se u danima Kurban-bajrama, kada Zavod zaprima od građana i drugih subjekata sve prispjele količine kurbanskog mesa. Za prijem donacija u 2020. godini formirane su komisije za prijem mesa, prijem drugih roba, vaganje i utovar mesa, komisija za prijem novčanih donacija, te komisija za sjeckanje i pakovanje mesa. Pored formiranja komisija, donesen je i plan aktivnosti kojim je definisano da će se za potrebe Zavoda ostaviti 4.000 kg bravećeg mesa, a junetina u cjelokupnoj zaprimljenoj količini. Preostala količina bravetine će se kompenzirati. Nakon okončanja postupka donacija, sačinjen je Izvještaj o primljenim donacijama za Kurban-bajram koji uključuje zbirni izvještaj o donacijama u mesu, novčanim donacijama i donacijama u ostaloj robi.

Količina mesa koja premašuje potrebe Zavoda ustupa se, u postupku kompenzacije, drugim pravnim licima u zamjenu za namirnice i higijenska sredstva koja Zavod nema na zalihama za duži period. Postupak se pokreće slanjem zahtjeva za dostavljanje ponuda za kupoprodaju kurbanskog mesa na više adresa uz kratko obrazloženje potreba Zavoda i njegovih korisnika. U 2020. godini zavod je poslao zahtjeve na tri adrese 29. 7. 2020. godine. Zainteresovane strane dužne su dostaviti Obrazac za dostavljanje ponude i Obrazac za cijenu ponude sa specifikacijom roba koje nude za prodaju. Ugovor o kupoprodaji kurbanskog mesa zaključuje se isključivo prema kriteriju prihvatljivosti ponuđene cijene za kurbansko meso odnosno prihvatljivosti cijene za ponuđene robe.

Ugovor sa Vimesom d.o.o. Visoko, kao jedinim ponuđačem koji je u predviđenom roku poslao ponudu u skladu za Zahtjevom za dostavljanje ponuda od 29. 7. 2020. godine, zaključen je 30. 7. 2020. godine. Ugovorena je kupoprodaja 20.000 kg svježeg bravećeg mesa po cijeni od 5,25 KM po jednom kg, što iznosi 105.000 KM. Također, ugovorom je utvrđeno da će Zavod, u istoj vrijednosti, od ove firme kupiti mesne prerađevine iz asortimana ove firme, te prehrambene proizvode, higijenska sredstva, i ostalu robu široke potrošnje prema ponudi koju je ova firma dostavila. **Nismo se mogli uvjeriti da su i drugi ponuđači imali dovoljno vremena da sačine ponude i učestvuju u postupku odabira, budući da je ostavljen kratak rok, tačnije jedan dan od dana slanja zahtjeva za ponudu (29. 7. 2020. godine) do dana otvaranja ponuda (30. 7. 2020. godine).**

Shodno navedenom, konstatujemo da odabir najpovoljnijeg ponuđača za otkup kurbanskog mesa nije izvršen na transparentan način i na način da osigurava da je Zavod ostvario najpovoljnije uslove za kompenzaciju.

Preporuke:

- **pravilnikom o prijemu i korištenju sredstava donacija pravnih i fizičkih lica jasno definisati način utvrđivanja cijene koštanja doniranih sredstava;**
- **kupoprodaju kurbanskog mesa vršiti na transparentniji način u dijelu omogućavanja svim ponuđačima da blagovremeno dostave svoje ponude.**

7.2.2.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 317.934 KM. Iskazani iznos odnosi se na stanja na transakcijskim računima u domaćoj i stranoj valuti, kao i stanja u dvije blagajne. Struktura gotovinskih sredstava prikazana je u tabeli:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI		
Transakcijski računi (domaća valuta)	225.784	428.371
Transakcijski račun (strana valuta)	88.057	38.456
Blagajne (domaća valuta)	4.092	17.989
UKUPNO	317.933	484.816

Otvorena su dva transakcijska računa u UniCredit bank d.d. (glavni i devizni račun) i jedan transakcijski račun u Raiffeisen Bank d.d. BiH. Sa glavnog računa se vrše sve isplate (plaće, doprinosi, topli obrok, troškovi prevoza, naknade upravnom i nadzornom odboru, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze). Devizni račun služi za uplate iz inostranstva, nakon čega se vrši konverzija i prebacivanje na glavni račun. Račun u Raiffeisen Bank d.d. BiH također služi za uplate korisnika, a sredstva se prebacuju na glavni račun.

Blagajne u domaćoj valuti su glavna blagajna i blagajna ličnog novca korisnika. Za isplate novčanog iznosa (džeparca) namijenjenog za lične potrebe korisnika koji su smješteni u Zavodu vrši se u skladu sa donesenim pravilnikom. Glavna blagajna se koristi za isplate računa manje vrijednosti, te isplate mjesečnih nagrada korisnicima za radno-okupacioni angažman.

7.2.2.2 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su kratkoročna potraživanja u iznosu od 1.430.396 KM, a najznačajniji iznos odnosi se na potraživanja od kupaca u zemlji (1.120.974 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (302.822 KM).

Potraživanja od kupaca u najvećem dijelu se odnose na potraživanja po osnovu pruženih usluga smještaja za korisnike iz svih kantona u FBiH, Republike Srpske i Brčko distrikta, te potraživanja od skrbnika koji su zaključivali privatne ugovore sa Zavodom.

Za usluge smještaja koje se pružaju korisnicima Zavoda ima zaključene ugovore o pružanju usluga sa centrima za socijalni rad, kantonalnim resorna ministarstvima za socijalni rad ili privatnim

osobama/skrbnicima. U okviru iskazanog iznosa potraživanja od kupaca najznačajniji iznos odnosi se na potraživanja Centra za socijalni rad iz Goražda (374.926 KM), Centra za socijalni rad Bosanska Krupa (80.617 KM) i Centra za socijalni rad Cazin (61.703 KM). Zavod je u toku 2020. godine slao opomene pred tužbu svim dužnicima, međutim, nisu pokrenute tužbe prema svim dužnicima za smještaj korisnika. Vlada FBiH je u martu 2021. godine donijela zaključak kojim su zadužene kantonalne vlade da hitno izmire svoje obaveze kako ne bi došlo do daljeg produbljivanja problema u funkcionisanju ustanove i neželjenog otpuštanja smještenih korisnika. Istim zaključkom su i federalne ustanove socijalne zaštite zadužene da aktiviraju sve pravne mehanizme i hitno poduzmu sve neophodne korake koje će imati cilj poboljšanje naplate potraživanja starijih od tri mjeseca, te da o ovome izvijeste Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u roku od najviše 60 dana. Zavod je po ovom osnovu tužio Centar za socijalni rad Goražde i Centar za socijalni rad Cazin. Ostali centri za socijalni rad nisu tuženi, iako su sa izmirivanjem obaveza kasnili više mjeseci. Zakašnjela potraživanja od centara za socijalni rad nisu preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja s obzirom da se u budućnosti očekuje njihova naplata.

Sumnjiva i sporna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu pokrenutih sudskih postupaka za dugovanja prema Zavodu, za neispunjenje ugovorenih obaveza. Najznačajniji iznos ovih potraživanja odnosi se na potraživanja od firme „Brajlović“ d.o.o. Sarajevo (102.331 KM) i firme MS GRADNJA (171.234 KM). Za ova potraživanja dužnici su utuženi, a sudski postupci do okončanja revizije nisu završeni.

Preporuka:

- **poduzeti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja.**

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	4.518.309	5.388.238
Osnovni kapital	5.180.646	5.180.646
Neraspoređena dobit	207.592	207.592
Gubitak izvještajne godine	869.929	-

Osnovni kapital Zavoda je u finansijskim izvještajima iskazan u iznosu od 5.180.646 KM, a u sudskom registru vrijednost osnovnog kapitala iznosi 0,00 KM.

U skladu sa Zakonom o ustanovama, akt o osnivanju Zavoda mora sadržavati način pokrivanja viška rashoda nad prihodima. Uvidom u Pravila Zavoda konstatovali smo da ovim aktom pitanje pokrivanja viška rashoda nad prihodima nije utvrđeno.

Preporuka:

- **Pravilima Zavoda utvrditi način pokrivanja viška rashoda nad prihodima, u skladu sa Zakonom o ustanovama.**

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 1.176.227 KM.

7.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 607.989 KM. Detaljnije o nastanku ovih obaveza obrazloženo je u tački 7.1.2.1. Izvještaja u dijelu troškova rezervisanja.

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 568.238 KM.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 400.531 KM, a u najvećem dijelu odnose se na obaveze za plaće i naknade zaposlenika Zavoda za decembar 2020. godine.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 157.170 KM. Ovaj iznos odnosi se na ostale obaveze iz poslovanja (93.795 KM) i obaveze prema dobavljačima (63.375 KM). Na poziciji ostalih obaveza iz poslovanja iskazane su obaveze za uplaćeni novac korisnicima od centara za socijalni rad. Isplate ovog džeparca korisnicima vrše se na osnovu Pravilnika o načinu isplate novčanog iznosa (džeparca) namijenjenog za lične potrebe korisnika koji su smješteni u Zavodu.

Na poziciji kratkoročnih obaveza nisu iskazane obaveze prema Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike u ukupnom iznosu od 360.522 KM, a vezano za date kapitalne transfere. Naime, u dopisima Ministarstva iz decembra 2019. godine navedeno je da je prilikom provođenja kontrole namjenskog utroška sredstava utvrđeno da Zavod nije namjenski utrošio dodijeljena sredstva kapitalnih transfera za 2016. godinu u iznosu od 27.640 KM, za 2017. godinu u iznosu od 145.141 KM i za 2018. godinu u iznosu od 187.741 KM. Također, u februaru 2021. godine Zavod je zaprimio i opomenu pred tužbu za predmetna potraživanja. Kao odgovor na dostavljenu opomenu, direktor Zavoda je dopisom iz marta 2021. godine obavijestio Ministarstvo o trenutnom finansijskom stanju ustanove, o nemogućnosti naplate fakturisanih troškova smještaja korisnika usluga, te o nemogućnosti povrata sredstava koje resorno Ministarstvo potražuje. Ovim dopisom predložena su tri rješenja rješavanja izmirenja ovih dugovanja, o čemu do okončanja revizije nije bilo povratnih informacija. Napominjemo da je u skladu sa zaključenim ugovorom o saradnji, korištenju i načinu utroška odobrenih sredstava koje je Zavod potpisao sa Ministarstvom, Zavod u obavezi vratiti primljena, a nenamjenski utrošena sredstva najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema pisane obavijesti Ministarstva o potrebi vraćanja zaprimljenih sredstava, ukoliko Ministarstvo utvrdi da je Zavod nenamjenski koristio odobrena sredstva.

Zavod nije u svojim finansijskim izvještajima iskazao obaveze po osnovu nenamjenski utrošenih kapitalnih transfera primljenih iz Budžeta FBiH, zbog čega su obaveze potcijenjene, a neraspoređena dobit precijenjena za 360.522 KM.

Preporuka:

- ***izvršiti knjigovodstveno evidentiranje nastalih obaveza po osnovu rezultata provođenja kontrole namjenskog utroška sredstava, s ciljem realnog iskazivanja obaveza, a samim tim i neraspoređene dobiti Zavoda.***

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Upravni odbor donio je odluku o redovnom godišnjem popisu u decembru 2020. godine, a direktorica imenovala je šest popisnih komisija: popis stalnih sredstava i investicija u toku, popis novog magacina, popis sitnog inventara, kancelarijskog materijala (zalihe) i inventara u upotrebi, popis zaliha hrane, higijenskih sredstava i rezervnih dijelova, popis stanja u magacinu lijekova i popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Popisne komisije dužne su sačiniti pojedinačne izvještaje o izvršenom popisu i dostaviti ih centralnoj komisiji do 10. 1. 2021. godine. Centralna popisna komisija dužna je sačiniti Elaborat o popisu i zajedno sa popisnim listama dostaviti ga do 21. 1. 2021. Upravnom odboru Zavoda. Prije početka popisa stalnih sredstava i sitnog inventara sačinjen je Plan rada komisija kojim su utvrđene lokacije popisa i vrijeme popisa.

Donesena je odluka o rashodovanju i otpisu osnovnih sredstava i materijala 12. 2. 2021. godine na osnovu zapisnika i prijedloga komisija te je naloženo službi za računovodstvo i finansije da provede odgovarajuća knjiženja. Elaborat o popisu Centralna popisna komisija sačinila je 22. 2. 2021. godine. Nadzorni odbor je 23. 3. 2021. godine dao preporuku da se usvoji popisni Elaborat za 2020. godinu.

Pravilnikom o popisu od 27. 1. 2011. godine utvrđeno je da komisije za popis obavezno utvrđuju razlike između podataka u knjigovodstvu i stvarnih stanja utvrđenih popisom, uzroke eventualnih manjkova, viškova, uzroke nenaplativih potraživanja, kao i da se popis potraživanja i obaveza vrši prema stanju u knjigovodstvu, a komisija provjerava i utvrđuje realnost iskazanih iznosa. Također je propisano da u popisne liste treba unijeti i nabavnu vrijednost, otpisanu i sadašnju vrijednost, te da trebaju biti sačinjene sa rekapitulacijama po pojedinim sintetičkim i analitičkim kontima. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je sljedeće:

Komisije za popis nisu sačinjavale posebne popisne liste za ispravna sredstva, oštećena, neupotrebljiva, u upotrebi, van upotrebe kako je predviđeno Pravilnikom o popisu. Sačinjene konačne popisne liste stalnih sredstava sadrže podatke o inventurnim brojevima, nazivu stalnog sredstva, nabavnoj vrijednosti, ispravci vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi potvrdili da je izvršeno upoređivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem popisanih stalnih sredstava, a što je neophodno kako bi se na osnovu rezultata tako odrađenog popisa izvršila usklađivanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem. Obaveza usklađivanja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem propisana je članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. U skladu sa Pravilnikom o popisu Zavod je trebao izvršiti popis investicija u toku i utvrditi da li stepen dovršenosti investicija iskazan i plaćen po privremenim situacijama odgovara stepenu stvarne dovršenosti te da li su isplate pravilno izvršene. Za revidiranu godinu Zavod nije izvršio popis investicija u toku i popis bioloških sredstava. Popis zaliha lijekova i usklađivanje stanja izvršeno je na dan 28. 12. 2020. godine, a da na popisnim listama nisu uneseni podaci o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. 12. 2020. godine, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji. Isknižavanje rashodovanih stalnih sredstava prema prijedlozima komisija za popis izvršeno je bez da su stalna sredstva stavljena van upotrebe i da se čekala njihova prodaja odnosno zapisnik o uništenju, doniranju i slično za zalihe materijala i hrane. Prilikom popisa potraživanja i obaveza komisija nije navela koja potraživanja i u kojem iznosu se smatraju teško naplativim niti je dala prijedlog za njihov otpis, što nije u skladu sa Pravilnikom o popisu.

S obzirom na to da nije izvršeno poređenje stvarnog stanja stalnih sredstava sa knjigovodstvenim, na osnovu kojeg bi se utvrdile eventualne razlike, te izvršilo usklađivanje, da nije izvršen popis investicija u toku i bioloških sredstava, da popis zaliha lijekova nije izvršen na adekvatan način, konstatujemo da godišnji popis imovine Zavoda nije izvršen u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***godišnji popis imovine vršiti sveobuhvatno i na adekvatan način, s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja, te usklađivanja sa knjigovodstvenim, shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani prilivi u iznosu od 485.430 KM, ukupni odlivi gotovine u iznosu od 653.988 KM, gotovina na početku izvještajnog perioda u iznosu od 486.492 KM i gotovina na kraju u iznosu od 317.934 KM. Pri sastavljanju izvještaja korištena je indirektna metoda. Uvidom u dostavljene izvode sa transakcijskih računa konstatovano je da stanje na početku perioda nije utvrđeno na adekvatan način, odnosno ne odgovara stanju iskazanom u ovom Izvještaju.

Imajući u vidu da početna stanja u ovaj izvještaj nisu prenesena na adekvatan način, konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

Preporuka:

- ***Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.***

7.4 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Sačinjene bilješke uz finansijske izvještaje ne sadrže sjedište i pravni oblik subjekta, zemlju u kojoj je Zavod registrovan, adresu sjedišta, opis prirode poslovanja subjekta i njegovih osnovnih aktivnosti. U bilješkama nije jasno navedeno da Zavod primjenjuje MSFI za mala i srednja preduzeća, a u okviru pojašnjenja zaliha i novčanih tokova navedeno je da su primijenjeni zahtjevi međunarodnih računovodstvenih standarda. Pored navedenog, u bilješkama nisu navedene korištene stope amortizacije, akumulirana amortizacija na početku perioda, izvršene nabavke, iznos donacija i rashodovanje, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda.

Zavod nije bilješke uz finansijske izvještaje sačinio u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte u dijelu upisa osnovnih podataka o Zavodu, jasne naznake koje standarde Zavod primjenjuje, kao i podataka propisanih Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.***

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda je u februaru 2020. godine donio Plan javnih nabavki za 2020. godinu (u daljem tekstu: Plan) u vrijednosti od 2.409.375 KM¹⁰. U toku godine dva puta su vršene izmjene i dopune prvobitnog plana bez odstupanja u ukupnoj planiranoj vrijednosti nabavki.

Planom, njegovim izmjenama i dopunama predviđeni su sljedeći postupci javnih nabavki koji se u najvećem dijelu planiraju iz vlastitih sredstava: četiri otvorena postupka u vrijednosti od 761.599 KM, 12 konkurentskih zahtjeva (676.015 KM), 27 direktnih sporazuma (108.394 KM) i jedna nabavka putem Aneksa II dio B (15.000 KM). Za postupke nabavki investicijskih radova u najmanjem iznosu od 850.000 KM, kao izvor sredstava, planirana su sredstva Vlade FBiH i donatorska sredstva. Realizacija navedenih investicijskih radova u 2020. godini nije izvršena, jer u 2020. godini nije bilo donacija, niti učešća Vlade FBiH u projektima. Također za pojedine postupke u Planu nije navedena vrsta postupka javne nabavke dok je za pojedine stavke utvrđeno kako su navedene uopćeno, bez precizne konkretne predmetne nabavke poput: kuhinja (20.631 KM), socijalna služba (20.050 KM), RJ osposobljavanja (16.686 KM). **S obzirom na navedeno, konstatujemo kako Plan nije sačinjen na način da se detaljno planira konkretna nabavka i vrsta postupka, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Prema prezentiranim podacima u Pregledu provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora u 2020. godini provedena su 32 postupaka javnih nabavki vrijednosti od 1.039.790 KM, i to: tri otvorena postupaka (540.850 KM), 15 konkurentskih zahtjeva (440.055 KM) i 14 direktnih sporazuma (58.886 KM).

Revidirali smo 13 postupka javnih nabavki za 2020. godinu ukupne vrijednosti od 821.587 KM, i to: tri otvorena postupka u vrijednosti od 540.850 KM, šest konkurentskih postupaka od 254.496 KM i četiri direktna sporazuma u vrijednosti od 26.241 KM.

Postupak nabavke prehrambenih proizvoda ukupne vrijednosti 208.482 KM pokrenut je putem otvorenog postupka u augustu 2020. godine, a okončan u februaru 2021. godine nakon što je Ured za razmatranje žalbi odbacio žalbe koje se odnose na tendersku dokumentaciju i Odluku o dodjeli ugovora. Nabavka je predviđena planom javnih nabavki, a postupak je pokrenut Odlukom o pokretanju postupka. Ugovori o nabavci hrane zaključuju se na period od godinu dana. Prethodni ugovor za

¹⁰ Procijenjene vrijednosti javnih nabavki izražene su sa PDV-om

nabavku prehrambenih proizvoda (zaključen 2019. godine) istekao je u augustu 2020. godine, a navedeni predmetni postupak nije pokrenut na vrijeme. Navedeno je za posljedicu imalo to da su nabavke hrane do kraja 2020. godine vršene bez prethodno zaključenog ugovora u najmanjem iznosu od 37.418 KM. Nabavka je vršena po cijenama utvrđenim prethodnim ugovorom. **Shodno navedenom, konstatujemo da za nabavku hrane u iznosu od 37.418 KM nije blagovremeno pokrenut postupak, što je za posljedicu imalo da su nabavke vršene bez prethodno zaključenog ugovora.**

Uvidom u provedene postupke putem konkurentskog zahtjeva, ukupne vrijednosti od 254.496 KM, utvrđeno je da tenderskom dokumentacijom nije predviđen preferencijalni tretman domaćeg, niti su zahtijevani dokazi o ispunjenju predviđenom članom 67. Zakona o javnim nabavkama. Pored toga, tenderskom dokumentacijom od ponuđača nisu zatraženi ni minimalni uslovi za kvalifikaciju ponuđača u dijelu lične sposobnosti predviđeno članom 45. Zakona o javnim nabavkama kao ni pismenu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama koje za cilj imaju korupciju u predmetnoj javnoj nabavci, u skladu sa članom 52. Zakona o javnim nabavkama. **Zavod nije ispoštovao odredbe članova 45, 52. i 67. Zakona o javnim nabavkama prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije u konkurentskim postupcima javnih nabavki.**

Kod nabavke hljeba i peciva (procijenjene vrijednosti 40.000 KM), te nabavke voća i povrća (procijenjene vrijednosti 35.000 KM), konstatovano je da je izvršeno dijeljenje postupaka javnih nabavki, unatoč činjenici da je riječ o istim ili sličnim nabavkama koje se odnose na ishranu. Naime, ove nabavke izvršene su putem konkurentskih postupaka. Ove nabavke nisu provedene putem jedinstvenog (otvorenog) postupka javne nabavke, podijeljenog na LOT-ove, ili putem više otvorenih postupaka, čime bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, a s ciljem najefikasnijeg korištenja sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom. **Provedena javna nabavka nije izvršena u skladu s članom 14. Zakona o javnim nabavkama jer Zavod nije primijenio odgovarajući postupak. Napominjemo da je članom 15. Zakona definisano kako ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka.**

Zavod je planom javnih nabavki predvidio nabavku lijekova u iznosu od 128.205 KM. U aprilu je donesena Odluka o pokretanju i provođenju postupka nabavke roba – Nabavka lijekova i sanitetskog materijala procijenjene vrijednosti 128.205 KM, objavljeno obavještenje o nabavci sa ovim procijenjenim iznosom nabavke i tenderska dokumentacija.

Tendersku dokumentaciju preuzelo je 17 subjekata, od kojih su većina potencijalni ponuđači. Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač na iznos od 188.075 KM, što je značajno više u odnosu na procijenjenu vrijednost nabavke. Komisija za javne nabavke je o ponudi jedinog ponuđača informisala v. d. direktora, te zatražila saglasnost Upravnog odbora za nastavak postupka. Upravni odbor je izvršio izmjenu plana javnih nabavki u junu, pa je procijenjena vrijednost nabavke lijekova iznosila 188.034 KM. S obzirom na to da je ponuda u tehničkom i ekonomskom smislu ispunjavala zahtjeve, te da je u međuvremenu izvršena izmjena procijenjene vrijednosti nabavke lijekova u planu javnih nabavki, Komisija je dala preporuku direktoru da donese odluku o dodjeli ugovora ponuđaču. U julu je Zavod zaključio ugovor o javnoj nabavci za jedinim ponuđačem koji je dostavio ponudu.

Imajući u vidu da Zavod u trenutku započinjanja javne nabavke lijekova nije izvršio procjenu tržišne vrijednosti, da je odlukom o nabavci i planom javnih nabavki u vrijeme pokretanja postupka procijenjena vrijednost utvrđena u značajno manjem iznosu u odnosu na ugovorenu, ne možemo potvrditi da su za ovu nabavku bila osigurana sredstva, te da su bili obezbijeđeni uslovi za zaključivanje ugovora na vrijednost značajno iznad procijenjene. Shodno tome, prilikom provođenja javne nabavke lijekova nije postupljeno u skladu s članom 69. Zakona o javnim nabavkama, jer postupak nije poništen.

Napominjemo da Zavod u tenderskoj dokumentaciji za provedenu nabavku lijekova koristio zaštićene nazive lijekova, umjesto generičke nazive. Sačinjavanje tenderske dokumentacije na ovakav način nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, s obzirom da se navođenjem zaštićenih naziva lijekova u tenderskoj dokumentaciji upućuje na određenog proizvođača, a nije navedeno da se mogu nuditi i ekvivalenti. Na ovu tendersku dokumentaciju postavljeno je pitanje potencijalnog ponuđača na portalu javnih nabavki, koje se odnosi na ovakav način sačinjavanja tenderske dokumentacije. U

odgovoru na postavljeno pitanje Zavod navodi da „se radi o strogoj terapiji i materijalu koji propisuju ljekari specijalisti“, te da se „radi o djeci koja su sa mentalnim retardacijama i sa teškim psihijatrijskim i drugim dijagnozama, gdje su ljekarske procjene i iskustva u njihovom liječenju da se moraju koristiti tačno određeni lijekovi“. Navedeno je i da ljekari „insistiraju na lijekovima sa zaštićenim nazivima“ jer „su to lijekovi koji su, dugoročno gledano, dali najbolje rezultate u liječenju naše djece i održavanju njihovog teškog zdravstvenog stanja na zadovoljavajućem nivou“. Prezentirani su recepti za lijekove koje propisuju ljekari, međutim, nije prezentirana dokumentacija kojom se dokazuje da su ljekari koji propisuju lijekove korisnicima učestvovali u izradi tenderske dokumentacije, niti da su insistirali da se u terapijama koriste isključivo lijekovi sa zaštićenim nazivima.

Preporuke:

- **Plan javnih nabavki sačiniti na način da se detaljno planira svaka konkretna nabavka i vrsta postupka, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a postupke pokretati na vrijeme, kako bi se nabavke vršile uz prethodno zaključen ugovor;**
- **tendersku dokumentaciju u postupcima javnih nabavki putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda sačinjavati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama;**
- **odabir postupka javne nabavke vršiti prema vrijednosnim razredima utvrđenim članom 14. Zakona o javnim nabavkama, a procijenjenu vrijednost nabavke utvrđivati na osnovu tržišne vrijednosti, u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Službe pravnih i personalnih poslova protiv Zavoda su se na 31. 12. 2020. godine vodila tri postupka pokrenuta u ranijem periodu u vrijednosti od 91.971 KM. Pokrenute tužbe odnose se na radne odnose, i to: tužba za neisplaćene naknade po ugovoru o radu bivšeg direktora (76.800 KM), tužba za poništenje odluke o otkazu (8.000 KM), te tužba za neisplaćene naknade za obnašanje funkcije u Upravnom i Nadzornom odboru (7.171 KM). Dva postupka okončana su u 2021. godini zaključivanjem sudske nagodbe odnosno plaćanjem novčane kazne po izdatom sudskom rješenju. U sporu za poništenje odluke o otkazu Zavod je uložio žalbu u 2020. godini koju je sud uvažio donošenjem rješenja u 2021. godini.

U revidiranoj godini protiv Zavoda pokrenut je jedan postupak u prekršajnom nalogu inspeksijske kontrole u vrijednosti od 607.990 KM za koji je izvršeno rezervisanje u punom iznosu.

Za pokrenute sudske sporove u iznosu od 91.971 KM Zavod nije izvršio procjenu budućih ishoda i rezervisanja po ovom osnovu, a što je bila obaveza u skladu sa zahtjevima odjeljka 21 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva MSFI za MSP. Propuštanje rezervisanja za posljedicu je moglo imati podcjenjivanje rashoda i obaveza, te precjenjivanje finansijskog rezultata za ovaj iznos. Efekte na finansijski rezultat nismo mogli procijeniti.

Zavod protiv pravnih i fizičkih lica vodi ukupno devet sporova po osnovu ugovora o kupoprodaji kurbanskog mesa i smještaja korisnika. U toku 2020. godine podnesene su dvije nove tužbe u vrijednosti 412.655 KM, donesene su tri sudske presude po tužbama iz ranijih perioda u vrijednosti 58.395 KM i četiri pravosnažne presude u vrijednosti 121.087 KM sa pripadajućim kamatama u iznosu 10.094 KM. U revidiranoj godini podnesene su tri nove tužbe protiv pravnih lica u vrijednosti 233.740 KM za nadoknadu štete te je za tužbu za raskid ugovora o izvođenju građevinskih radova iz ranijeg perioda, donesena sudska presuda u korist Zavoda u vrijednosti 182.189 KM sa pripadajućim sudskim troškovima u iznosu 3.036 KM.

Preporuka:

- **vršiti procjene budućih ishoda pokrenutih sudskih sporova, te po tom osnovu vršiti i rezervisanja, u skladu sa zahtjevom odjeljka 21 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva MSFI za MSP, s ciljem realnog iskazivanja rashoda, obaveza i finansijskog rezultata.**

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 3. 9. 2021. dostavio komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru su navedene primjedbe koje se odnose na: obavljeni godišnji popis imovine i obaveza, neevidentirane obaveze po osnovu nenamjenskog utroška sredstava kapitalnih transfera, ugovorene cijene zdravstvene zaštite korisnika i vrijednosti sudskih sporova koji se vode protiv Zavoda.

Komentar koji se odnosi na obavljeni godišnji popis imovine i obaveza je djelimično prihvaćen i inkorporiran u izvještaj.

Komentare po ostalim nalazima nismo prihvatili, s obzirom na to da nisu data adekvatna obrazloženja, niti je dostavljena relevantna dokumentacija, koja bi utjecala na izmjene nalaza i datih preporuka u konačnom Izvještaju. S tim u vezi dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Obaveze po osnovu nenamjenski utrošenih kapitalnih transfera trebalo je knjigovodstveno evidentirati iz razloga što je u skladu sa aktom Ministarstva, Zavod u obavezi izvršiti povrat ovih sredstava, a u skladu sa prethodno zaključenim ugovorom o saradnji, korištenju i načinu utroška odobrenih sredstava;
- Zaključeni ugovori za pružanje usluga zdravstvene zaštite korisnicima sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, koji su bili na snazi u 2020. godini, nisu zaključeni u skladu sa Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, iz razloga što cijene zdravstvene zaštite nisu ugovorene u visini koju je prethodno utvrdio Upravni odbor;
- Tužba za neisplaćene naknade po osnovu ugovora o radu bivšeg direktora, pokrenuta u 2020. godini, a zaprimljena u januaru 2021. godine, ukazuje na to da je na datum bilansa postojala buduća potencijalna obaveza za koju je trebalo izvršiti rezervisanje, u skladu sa MSFI za MSP.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Sabina Selesković – voditeljica tima

Ante Čović – član tima

Nermina Šabanović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	5.442.825	5.347.440
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	4.817.583	4.845.067
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	8.889	8.621
4	Ostali poslovni prihodi	616.353	493.752
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	6.131.296	5.339.189
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	962.265	928.184
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.065.883	3.940.745
4	Troškovi proizvodnih usluga	41.867	38.587
5	Amortizacija	189.167	194.486
6	Troškovi rezervisanja	607.989	0
7	Nematerijalni troškovi	264.125	237.187
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	0	8.251
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	688.471	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	1.189	5.420
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	642	1.493
2	Prihodi od kamata	34	857
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	513	3.070
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	780	881
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	780	881
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	0	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	409	4.539
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	0	12.790
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	688.062	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	2.688	0
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	800	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	1.888	0
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	181.397	347
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	171.234	0
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	10.163	347
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	178.709	347
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	60	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	60	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	3.218	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	0	12.443
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	869.929	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	0	12.443
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	869.929	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	0	12.443
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	869.929	0
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0		12.443
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	869.929	0
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	-869.929	12.443
	a) vlasnicima matice	-869.929	12.443
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	-869.929	12.443
	a) vlasnicima matice	-869.929	12.443
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	147	144
	- na bazi stanja krajem mjeseca	147	146

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 19. 2. 2021. godine.

Direktor
Samir Suljagić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravnog lica: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2		3	4	5	6
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	9.919.956	2.687.379	7.232.577	7.360.799
1	Nematerijalna sredstva	80.384	79.366	1.018	9.000
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	9.833.668	2.607.809	7.225.859	7.351.600
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	5.700	0	5.700	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	204	204	0	199
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	13.918.092	12.159.670	1.758.422	2.229.749
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.276.270	1.053.063	223.207	388.193
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	12.641.822	11.106.607	1.535.215	1.841.556
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	23.838.048	14.847.049	8.990.999	9.590.548
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	28.014	28.014	0	28.014
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	23.866.062	14.875.063	8.990.999	9.618.562
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)	0	0	4.518.309	5.388.238
1	Osnovni kapital	0	0	5.180.646	5.180.646
2	Upisani neuplaćeni kapital	0	0	0	0
3	Emisiona premija	0	0	0	0
4	Rezerve	0	0	0	0
5	Revalorizacione rezerve	0	0	0	0
6	Nerealizovani dobiti	0	0	0	0
7	Nerealizovani gubici	0	0	0	0
8	Neraspoređena dobit	0	0	207.592	207.592
9	Gubitak do visine kapitala	0	0	869.929	869.929
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0	0	0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA	0	0	3.174.658	3.291.040
	C) DUGOROČNE OBAVEZE	0	0	607.989	6.177
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)	0	0	568.238	619.741
1	Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0
2	Obaveze iz poslovanja	0	0	157.170	262.509
3	Obaveze iz specifičnih poslova	0	0	0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih	0	0	400.536	350.629
5	Druge obaveze	0	0	10.532	6.603
6	Obaveze za PDV	0	0	0	0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	0	0	0	0
8	Obaveze za porez na dobit	0	0	0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0	0	121.805	285.352
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	0	0	8.990.999	9.590.548
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva	0	0	0	28.014
	UKUPNO PASIVA (I+II)	0	0	8.990.999	9.618.562

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 19. 2. 2021. godine.

Direktor
Samir Suljagić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		-869.929	12.443
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	9.035	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	180.132	194.486
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		189.167	194.486
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	164.986	14.324
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	1.571	141.909
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	40.017	-82.498
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	96.195	177
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	-146.972	2.902
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	95.469	71.185
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	-163.547	-6.784
17	Ukupno (od 10 do 16)		87.719	141.215
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		-593.043	348.144
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		199	569
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	199	569
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		61.144	28.199
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	61.144	28.199
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		60.945	27.630
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		485.430	88.285
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	485.430	88.285
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		0	0
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		485.430	88.284
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		485.430	436.428
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		653.988	27.630
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		0	408.798
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		168.558	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		486.492	77.694
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		317.934	486.492

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 19. 2. 2021. godine.

**Direktor
Samir Suljagić**